

SWEDISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SUECO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 15 May 2006 (morning)
Lundi 15 mai 2006 (matin)
Lunes 15 de mayo de 2006 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEXT A

Drömjobbet:

Skärgård och sommarjobb i ett

Havsdoft, vågskvalp och sommargäster. Det betyder semester för de flesta, och sommarjobb för några ungdomar. Hurdant är det då att tillbringa sommarlovsdagarna med att arbeta i en butik ute i den finländska skärgården?

SOFIA DANIELSSON, TEXT

SONJA MÄKELÄ, FOTO

Erik Sjöblom, Caroline Zetter och Laura Willström kommer att arbeta i butik i Åbolands skärgård i sommar.

Caroline, som har sommarstuga i Pargas, kan på det sättet kombinera sommarlov med sommarjobb.

- 5 Att jobba i butik är säkert ett av de vanligaste sommarjobben, men att sommarjobba i butik i skärgården är lite ovanligare. **Caroline Zetter, Erik Sjöblom** och **Laura Willström** har alla denna sommar lyckats få arbete i en butik ute i skärgården. Caroline och Erik jobbar på Blömans Spar i Pargas och Laura i Utö lanthandel.
- Sysslorna i en skärgårdsbutik är delvis samma som i vanliga butiker, men kanske lite mer blandade, anser Erik.
- 10 Själv sitter han i kassan för det mesta, men då det inte finns kunder brukar han rada varor och kontrollera grönsaker.
- Laura och Caroline instämmer i att jobbet består av en rad blandade sysslor, vilket i och för sig är trevligt. Trots det kan arbetet ibland bli lite enformigt emellanåt, vilket är en av orsakerna till att
- 15 ingen av dem har planer på att fortsätta med butiksarbetet som vuxen.

Nära till jobbet

- Kundkontakten i en butik ute i skärgården är mycket intimare och man känner de flesta kunderna, vilket är trevligt, tycker Laura.
- Erik och Caroline påpekar också att det är praktiskt att jobba i skärgården med tanke på att de bor där, Erik bor ute på Nagu och Caroline har sommarstuga där. Caroline menar att man slår två
- 20 flugor i en smäll genom att sommarjobba på sommarstället.
- De flesta unga som arbetar över sommaren gör det för att skaffa pengar eller arbeterfarenhet. Det gäller även för dessa tre.
- Visst spelar lönen en stor roll, speciellt i sommar. Till hösten ska jag flytta till egen lägenhet och då behövs det som bekant lite fyrk* för att köpa möbler och dylika nödvändigheter, säger Erik.
- 25 Caroline och Laura är båda överens om att erfarenheten också är en av orsakerna till att jobba under sommaren.
- Men alla pengar är ju hemåt, skrattar Laura.

* fyrk: pengar

TEXT B

Stan som är en enda fikapaus

ALINGSÅS. Knappt fem mil från Göteborg bryts trafikrytmen på E20 av två rondeller. Blir inte irriterad. Sväng av i stället!

Om Alingsås kan sägas vara känt för någonting är det potatis (Jonas Alströmer som introducerade knölarna i Sverige verkade här) och kaféer. Alingsås är en av Sveriges kondistätaste städer. Bara i stadskärnan finns cirka 15 stycken.

Gammal tradition

Att stan har blivit så rik på kaféer sägs bero på att kvinnorna tidigt började arbeta i de många tekoindustrierna. Redan gamle Alströmer drev manufaktur här på 1700-talet. När man tillbringar dagarna i fabriken hinner man inte baka bröd utan handlar dem i bageriet. Och så tar man en kopp när man ändå är där.

Rejåla tantkondis

De äldsta kaféerna är riktiga tantkondis med bullar och kakor. Rediga skinkmackor saknas inte heller. Prova till exempel Kafé Viola på Nygatan 16. En klassiker där stamgästerna förr hade namnbrickor på sina platser. Brickorna är borta men stammisarna finns kvar.

Café Göta, Norra Strömgatan 7, är Alingsås mest kända kafé och nämns alltid när kaféstaden blir omskriven. Det öppnade redan 1907 och har intakt inredning sen 30-talet. Har utvecklats från gubbarnas kondis till ungdomstämplats.

Den som vill fika på modernare vis går till Classic Coffee House på Nygatan 18. Här finns smoothies, teer och kaffe av alla sorter. Rätt ställe för en snabb espresso. Uteservering på gården.

Efter kaffe och bulle väntar nästa överraskning: shoppingen! Inte många städer av den här storleken har över 20 klädbutiker. Här finns småbutiker med märkeskläder såväl som Lindex, Kapp-Ahl och Dressman.

Trä och kullersten

Eftersom det inte är mer än två kvarter mellan Brothers i ena änden av Kungsgatans shoppingdel och Smultronstället i andra hinner man i lugn och ro kolla allt på några timmar. Stadskärnan är inte mycket större än ett modernt shoppingcenter.

Men i stället för glas och betong har man trä och kullersten.

FIK OCH KLÄDER. Alingsås är värd en avstickare.

Elisabet Axås

elisabet.axas@expressen.se

Hitta dit: E20 45 kilometer nordost om Göteborg.

TEXT C

KOLUMNEN

Skicka kommentarer till insandare@metro.se

Varför göra problem av skit

① Jag har alltid fascinerats av folk som gör problem av sådant som egentligen inte är problem. De som inte har något bättre för sig, i sin i verkligheten problemfria vardag, och skapar stora problem av små bekymmer som egentligen inte existerar.

Jag pratar om personer som vägrar gå utanför dörren för att de har en dålig hårdag, eller som spottar ur sig svordomar för att bussen är några minuter försenad, eller som gräver ned sig totalt för att de körde på en tenta. Och dessa människor hakar inte upp sig för stunden bara, utan lever i sin så kallade misär i dagar, veckor, år...

② Jag snackar om folk som av någon märklig anledning lyckats undgå problem som är mer väsentliga än så, eller som helt enkelt blundar för annat. De som missat att det pågår kvinnomisshandel bortom statistiken, de som förträngt att allt fler självmordsbombare på senare tid spränger sig själva och andra i luften.

Och ofta känns det frustrerande att folk i ens omgivning orkar älta så banala ting som att håret ligger åt fel håll, en morgontrött busschaufför eller en tenta som går att skriva om.

③ Varför göra problem av skitsaker? Varför inte bara nöja sig med att man har hår, och att bussen man tar varje morgon eller skolan man går i inte sprängts i luften? Problem är ju som känt inte större än vad man gör dem till.

Vi bor i ett land där vi har miljarder förutsättningar att må bra om vi vill och där miljarder av våra individuella problem redan är lösta, just för att dessa problem inte finns. Visst, bättre går alltid, men det går också att vara nöjd.

Vårt missnöje borde i stället grunda sig på att alldeles för många människor inte har det som vi. Och att mänskligheten i dag står inför flera stora ödesfrågor – miljöförstöring, krig och konflikter, att bristen på vatten och överbefolkningen tilltar. Det handlar om globala problem som berör oss alla var vi än befinner oss på jorden.

④ De obetydliga problemen åtgärdas enklast och snabbast med en attitydförändring. Min och din.

De riktiga problemen tar lång tid att lösa och när de drabbar en bekant, en anhörig eller en själv så hinner verkligheten plötsligt ifatt en.

Och det är först då man börjar ifrågasätta sin vardag, sig själv och andra. Man stannar upp mitt i hetsen och inser att tiden är för knapp och livet alltför skört för att spenderas på saker av noll betydelse, egentligen.

”De obetydliga problemen åtgärdas enklast och snabbast med en attitydförändring.”

MERYEM CAN
Journalist

TEXT D

Gycklaren lär dig fula och fina tricks

De barn som kommer till Livrustkammarens gycklarskola i dag kommer att både få lära sig att jonglera och gå på lina. Och så blir det lite akrobatik också, lovar gycklaren Putte Elgh. – Sedan så tänkte vi lära ut en del fula trick och lite gycklarbus också, säger han hemlighetsfullt.

Vad då för något, till exempel?

– Nej, det kan jag ju inte berätta. Men alla får hjälpa till att dela med sig av sina bus. Lite fräckt ska det vara. Det var det även på medeltiden, säger Putte och berättar att gycklarna på medeltiden var något av den tidens skvallerblaskor.

Gycklaren delar med sig av bollkonster och bus.

BILDER FRÅN LIVRUSTKAMMAREN

SPORTLOV I STAN

Varje dag tipsar STOCKHOLM I DAG stadens skollediga ungdomar om spännande aktiviteter under lovet.

Man ska vara kvicktänkt, rapp i käften och orädd.

VISSA RESTE RUNT mellan städer och byar och berättade historier och nyheter, medan andra jobbade som hovnarrar på slotten. De tjuvlyssnade gärna på vad hovfolket pratade om, och så gick de ut och skvallrade om vad de hört på stan.

En som verkligen kunde det där med att skvallra var en dansk hovnarr på 1500-talet som hette Siukart, berättar Åsa Marnell på Livrustkammaren. Men han var ingen trevlig typ, han spred hemska osanningar om flera av kungens närmaste män och såg till att de blev avrättade.

ÄVEN OM DE FLESTA var snälla även förr i tiden, så var det inte så lätt att vara gycklare alla gånger. På medeltiden kunde publiken slå ihjäl en gycklare som de inte tyckte var tillräckligt skojig, utan att behöva hamna i finkan eller ens behöva betala böter som straff. Och på 1700-talet förbjöds alla gycklare att resa runt i landet och uppträda.

Hur ska en bra gycklare vara?

– Kvicktänkt, rapp i käften och orädd, säger Putte.

Måste man inte ha bollsinn och vara vig också?

– Absolut inte. Jag har vänner som knappt har förutsättningar att stå upp, men de är bra på att gyckla ändå. Fast det är klart, om man ska hålla på med akrobatik är det en fördel om man är vig. Att jonglera däremot, det kan alla lära sig.

Jaså?

– Ja, ofta är det en mental blockering som gör att man inte kan. Man säger till sig själv att ”det går inte, jag kan inte”, och då låser det sig. Det där kan ta lite tid att komma över, men det går, säger Putte som menar att barn är modigare än vuxna.

– Ofta är det lättare att lära barn att jonglera, de går in i det med ett mer öppet sinne.

Behöver man förbereda sig på något sätt innan man kommer till skolan i dag?

– Nej, nej, det är bara att komma.

HANNA MALMODIN
hannamalmodyn@hotmail.com

Öppet hus och gycklarskola med gycklargruppen Jauvet på Livrustkammaren Slottsbacken 3, lördag den 21 februari och lördag den 28 februari klockan 11-15.